

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต¹

Factors Affecting the Implementation of Sufficiency Economy Principles in the
Schools under the Supervision of the Phuket Primary Educational Area Office¹

นฤมล นำจันทร์², อุดล นาคะโร³

Narumon Numchun², Adul Nakaro³

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับของปัจจัยที่ส่งผล
ต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 292 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแสดงความ
คิดเห็นเกี่ยวกับระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
และปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
ผลการวิจัย พบว่า ระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ตอยู่ในระดับมาก

¹ วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2559

² นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

³ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ส่วนระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านบรรยากาศภายในสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า ปัจจัยด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยสามารถทำนายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาได้ร้อยละ 74.50

คำสำคัญ : การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of the research were to study the level of implementation of sufficiency economy principles in schools under the supervision of the Phuket Primary Educational Area Office, the level of factors affecting the implementation, and to investigate factors affecting the implementation. The sample of subjects consisted of 292 administrators and teachers. Questionnaires were used to collect the data. The statistics employed to analyses the collected data included frequency, means, S.D., multiple correlation, and multiple regression.

The results of the study revealed that the overall level of implementation of the schools was found to be high. Also, the level of the influence of factors affecting the implementation was found to be high.

Factors affecting the implementation of sufficiency economy principles in the schools were the teachers' willingness, participation from the parents and community, and the teaching quality of the schools. These factors were found to be highly related to the implementation of the principles at the significance level of 0.01, and could account for 74.50% of implementation variance.

Keywords : The Implementation of Sufficiency Economy Principles, Factors Affecting the Implementation of Sufficiency Economy Principles.

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี เพื่อให้คนไทยดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีสติปัญญาและรอบคอบ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (ปริญญช พินุลสวาท, 2555 : 42 – 43)

แต่การน้อมนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทย เกิดขึ้นภายหลังจากการที่ประเทศไทยต้องประสบกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้าง และจากเหตุการณ์ดังกล่าว รัฐบาลจึงเห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าสามารถทำให้ประชาชนคนไทยพึ่งพาตนเองอย่างมีความสุขได้ จึงได้น้อมนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการนำหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระดับ เพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเกิดประโยชน์ มีความสุข และยั่งยืน

แต่จากการศึกษาผลการดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ปี 2550 ได้พบว่า การดำเนินงานยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 50) และจากการติดตามประเมินผลสถานศึกษาพอเพียงในจังหวัดภูเก็ตของสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 10 พบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งมีความสำเร็จในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน การดำเนินงานยังมีปัญหาอุปสรรค ขาดความต่อเนื่อง (สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 10, 2555 : 36 - 39)

เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและความยั่งยืนในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ซึ่งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ตไปสู่สถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อนำไปปลูกฝังให้นักเรียนนำหลักคิดจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและครอบครัวต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำนวน 49 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,082 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2557 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ซึ่งผู้วิจัยได้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ในการใช้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (พิสนุ พงศ์ศรี, 2550 : 112) แทนค่าตามสูตร ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 292 คน โดยใช้การสุ่มด้วยวิธีจับสลากจากประชากรทั้งหมด 1,082 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านบรรยากาศภายในสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ด้านการ

บริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างแบบ สอบถาม

2. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหาและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า $IOC = 0.75 - 1.00$ และขอแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.975 ส่วนแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.989

6. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วไปดำเนินการจัดทำแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ ดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดนัดหมายวันรับข้อมูลกลับ ประมาณ 2 สัปดาห์

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS for Windows) มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่(Frequency) และการหาค่าร้อยละ(Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งรายด้านและรายข้อ

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient) โดยนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553 : 316) แล้วแปลความหมายดังนี้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง ค่า 0.31 - 0.70 มีความสัมพันธ์กันปานกลาง ค่า 0.01 - 0.30 มีความสัมพันธ์กันต่ำ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple Correlation

Coefficient) และได้มีการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ปรากฏดังตาราง 1

ข้อที่	การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1	ด้านการบริหารการจัดการสถานศึกษา	4.12	0.58	มาก
2	ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3.98	0.58	มาก
3	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.04	0.56	มาก
4	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.05	0.59	มาก
5	ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ	4.09	0.55	มาก
	โดยภาพรวม	4.06	0.53	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ตโดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารการจัดการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.58$) รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.55$) ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.58$)

2. ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ปรากฏดังตาราง 2

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1	ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา	4.15	0.49	มาก
2	ด้านบรรยากาศภายในสถานศึกษา	4.11	0.57	มาก
3	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	4.22	0.60	มาก
4	ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	4.02	0.60	มาก
5	ด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.11	0.57	มาก
	โดยภาพรวม	4.12	0.51	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.51$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.60$) รองลงมา คือ ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.49$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.60$)

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ปรากฏดังตาราง 3

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก ตามลำดับการเข้าสมการ	B	Std. Error	Beta	t
1. ด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากร ในสถานศึกษา (X_5)	.384	.052	.417	7.430**
2. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (X_4)	.261	.044	.298	5.866**
3. ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา (X_1)	.245	.055	.230	4.439**
ค่าคงที่ (Constant)	.413			
R Square = .745 Adjusted R Square = .741 Std. Error of the Estimate = .268				

**p < .01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้านส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา (X_5) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (X_4) และด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ 0.745 และมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.741 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน สามารถทำนายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ได้ร้อยละ 74.50

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 3 สามารถนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนดิบ (B) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) เขียนเป็นสมการทำนายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ได้ดังนี้

สมการความถดถอยเชิงพหุ

$$Y = 0.413 + 0.384(X_5) + 0.261(X_4) + 0.245(X_1)$$
 หรือ สมการความถดถอยเชิงพหุมาตรฐาน

$$Z_Y = 0.417(X_5) + 0.298(X_4) + 0.230(X_1)$$

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างสมการถดถอยพหุคูณ เพื่อทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ตสามารถร่วมกันทำนายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาได้ 3 ปัจจัย โดยมีอำนาจการทำนาย 74.50% ($R^2 = .745$) ได้แก่ 1) ด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา 2) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และ 3) ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ผู้วิจัยได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญและสรุปผลได้ดังนี้

1. **ระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ตโดยภาพรวม** มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารการจัดการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับนโยบาย และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน จนบังเกิดผลลัพธ์และภาพความสำเร็จของสถานศึกษาขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะพอเพียง บุคลากรและผู้เรียนดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการส่งเสริมบุคลากรให้ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่าง

พอเพียง มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่ดี มีหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยมีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล และนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัญญา จารุจินดา (2551 : 57 - 61) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า โรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายสำคัญในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียน จึงทำให้ด้านการบริหารการจัดการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรทิพย์ เจริญพงษ์ (2553 : 97 - 100) ที่ได้ศึกษาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนรัชมังคลาภิเษก และ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผนในการดำเนินงานของโรงเรียน โดยมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ จนทำให้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ปิยะพร พูลเพิ่ม (2551 : 56 - 57) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนผาขาววิทยา (โรงเรียนนาร่อง) อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ การที่โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนให้ครูและบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานในเรื่องการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สเต็ดแมน (Stedman, 1987 : 412 - 423) ที่ได้ศึกษาถึงความสำเร็จของโรงเรียน และพบว่า ความสำเร็จของโรงเรียน คือ การมีหลักสูตรที่เน้นทางด้านวิชาการมีการพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ การมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย จัดการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง

2. ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาใน

แต่ละด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศภายในสถานศึกษา ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นธรรม ครูและบุคลากรมีขวัญกำลังใจ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ส่วนด้านคุณภาพงานวิชาการสถานศึกษาอาจจะมีหลักสูตรมุ่งเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเด็กให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของชุมชน มีการจัดบรรยากาศภายในสถานศึกษา ส่งเสริมครู มีการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด เอาใจใส่ด้านการเรียนการสอน มีการพูดที่จาสุภาพ แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน ทำให้ชุมชนมีความรัก ความผูกพันและศรัทธาต่อสถานศึกษา และให้การสนับสนุนสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อูมาพร สันตจิตร์ (2552 : 65) ที่ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และพบว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ พฤติกรรมความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและวัฒนธรรมสถานศึกษาเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิโรจน์ เวียงจันทร์ (2549 : 44 - 46) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ประสบผลสำเร็จเป็นโรงเรียนรับรางวัลพระราชทาน และพบว่า ปัจจัยที่สำคัญคือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ โรงเรียนมีหลักสูตรที่กำหนดเนื้อหาสาระประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ชุมชนชื่นชมผลงานของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ออสตินและเรนโนลด์ (Austin and Reynolds, 1990 : 165 - 173) ที่ได้ศึกษาวิจัยและมีการรายงานว่า การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องมีลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จ คือความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แซมมอนส์, ฮิลแมนและมอร์ติเมอร์ (Sammons, Hillman and Mortimore, 1995) ที่ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนา

องค์ประกอบที่ส่งผลถึงความสำเร็จของโรงเรียนว่ามีปัจจัยสำคัญ คือมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉลาด จันทรสสมบัติ (2553 : 176 - 177) ที่ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจแก้ไขปัญหา และการประเมินผลร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากวีนี พบว่า ปัจจัยด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งปัจจัย ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากวีนี โดยสามารถทำนายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ 74.50 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

สถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถาน ศึกษา มีการอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ได้รับก้าวหน้าด้านในอาชีพ จนทำให้ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจและมีขวัญกำลังใจ นอกจากนี้สถานศึกษาอาจมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการพัฒนางานวิชาการสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จนทำให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชน ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนี้ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เต็มดวง จามัง (2550 : 117 - 120) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพ ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน คือการที่ให้คณะครูมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีการ

กระจายอำนาจและมอบอำนาจให้บุคลากรตามสายงาน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของอาคม วัตโธง (2547 : 122) ที่ได้นำเสนอวิธีที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครู คือการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความสามัคคี มีความภูมิใจ มีความก้าวหน้า ในอาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สาโรจน์ เทียนใส (2552 : 11) ที่ได้กล่าวว่า งานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียน กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นและก่อให้เกิดการเรียนรู้ เกิดพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของ เกสณี ชิวปรีชา (2540 : 10) ที่สรุปไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการจัดการศึกษาทุกระดับ เพราะงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา และผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ จะเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาของหน่วยงานนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

ส่วนด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและด้านบรรยากาศภายในสถานศึกษาอาจจะส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ในระดับที่ต่ำลงมา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าเมื่อครูขวัญกำลังใจดี มีผู้ปกครองและชุมชน ให้การสนับสนุน และคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคมแล้ว ทำให้องค์กรภายในสถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างเป็นระบบหรือมีการทำงานอย่างเป็นระบบแบบแผนดังนั้นไม่ว่าใครจะเข้ามาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือบรรยากาศภายในสถานศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาก็เป็นไปตามกลไก อย่างราบรื่น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในเชิงพัฒนา

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มีการ

ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจะมีการขับเคลื่อนอยู่ในระดับต่ำสุด เพราะฉะนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีบทบาทในการเข้าไปช่วยเหลือสถานศึกษาในเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการ ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และนำผลที่ได้จากการนิเทศไปร่วมกันวางแผนปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญคือ ด้านขวัญกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และด้านคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนในด้านดังกล่าวเพิ่มขึ้น เช่นการกำหนดแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา แนวทางในการสร้างขวัญกำลังใจ การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการดูแลบุตรหลาน และการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้เอื้อต่อประสิทธิภาพของการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาสภาพปัญหาการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

เกล็นนี ชิวปริชา. (2540). การศึกษาการดำเนินงานทางวิชาการในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จันทร์ทิพย์ เจียมพงษ์. (2553). **การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนรัชมังคลาภิเษก**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ฉลาด จันทรสมบัติ. (2553). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น**. วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน พ.ศ.2553.
- เต็มดวง จำนง. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 10, สำนัก. (2555). **รายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ประจำปีงบประมาณ 2555**. ภูเก็ต : สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 10.
- ปริญานุษ พิบูลสรวุฑ. (2555). **วิกฤตเศรษฐกิจ 2550 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ปิยะพร พูลเพิ่ม. (2551). **ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนฝายกวางวิทยา(โรงเรียนนาร่อง) อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา**. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พิสณู ฟองศรี. (2550). **วิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัท พรอพเพอร์ตี้พริ้น จำกัด.

- วิโรจน์ เวียงจันทร์. (2549). **ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ประสบผลสำเร็จเป็นโรงเรียนรับรางวัลพระราชทาน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2550). **ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ปีงบประมาณ 2550**. ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สัญญา จารุจินดา. (2551). **แนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอชุมยวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สาโรจน์ เทียนไธ. (2552). **การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ในโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาคม วัดโสง. (2547). **หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา**. การกิจการผลิตเอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อุมาพร สันตจิตฺต. (2552). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- Austin, G.E. & Reynolds, D. (1990). **Managing for improved school effectiveness: An international survey.** New York : School Organization.
- Stedman, L.C. (1987). **The Effective Schools Formula Still Needs Changing: A Reply to Brookover.** Phi Delta Kappan, 69(6), 439 - 442.
- Sammons, p., Hillman, J., Mortimore, P.(1995). **Key Characteristics of Effective Schools : a Review of School Effectiveness Research.**London: OFSTED.